

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyestartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

TELEKI-KÖNYVTÁR.

Hirdetési ár: Minden 100 vagy kevesebb szóért egyszeri beigtatásért 1 frt és minden beigtatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Harom hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.

Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyneveza 60-ik sz., és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton reggel

NAGY FÉLÉVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre
Félévre

1 frt.
2 „

Az orosz föllépés és a románok.

Európa két lege civilizáltabb nemzete közt a háboru még nincs befejezve s a muszka föllépésben már is új fekete pont mutatkozik a politikai láthatáron, mely a legerősebbféle viharra nőheti ki magát. Egész Európa felve néz e sötét pontra, csak az al-Duna népei tekintenek remény-nel feléje, lehető jobblétük kiinduló pont-jának tartván azt.

Minket nagy mértékben érdekel tudni, ha vajon a magyar birodalomban lakó román atyafiak minő nézettel vannak az orosz föllépés iránt; vajon ők is remény-nel tekintenek a láthatár fekete pontjára, vajon, ha kitör belőle a vész s dúlásai a Kárpátok aláig hatolnak, sőt még azon is átesapnak: román atyáncfiai minő ma-gatartásra határozzák magukat?!

Mi nem látunk lehetőséget abban, hogy a román az orosz — általában a szláv tö-rekvések uszályhordozójává szegődhessék. A fő kapocs, mely korunkban a népeket összeforrasztja, a fajrokonság, orosz és ro-mán közt nincs meg. A vallás ugyan-azonsága az egyetlen kötelék, mely a romá-nokat Oroszország felé vonhatja. És meg kell adni, hogy ez, a civilizacio alsóbb fokain, a hol a papák befolyása vezeti a tömeget, igen erős kötelék.

De vajon ne volna-e ez állapoton túl a román nemzet? Mi azon meggyőződés-ben, vagyunk hogy a román nemzetnek vannak felvilágosult, mély belátású férfiai, a kik tudják, hogy nem a vallás ugyan-azonsága képezi korunkban a politikai népek közt az egybeforrasztó czémetet, hanem, hol a fajrokonság hiányzik, a sza-badság. A papi befolyás meglehet hajlan-dó volna a szabadságot feláldozni vallá-sos érdekeknek, de ezt megengedni a nemzet ellen elkövetett bűn volna.

A román nemzet minden felvilágo-sultabb fia tisztában kell hogy legyen azon gondolattal, mikép az orosz-szal szö-vetkezve agy arany-livrés szolgálai állapo-tot talán biztosíthat magának, de a sza-badság áldásait nem.

A román nemzet ezen felvilágosodott fiai azt is be kell, hogy lássák, mikép

sorsuk összefügg a magyaréval, hogy a két nemzet egymásra van utalva. Mind a kettő nyelvokonaitól elszakadva, idegen népek tengerétől van körülárasztva: kü-lön megsemmisülnek, vállvetve jövőjüket biztosíthatják.

Mi meg vagyunk győződve, hogy a netalán kitörendő keleti nagy viharban, román atyáncfiai, nem a vallás, de a sza-badság érdekei fogják maguktartásában elhatározni.

Mentovich F.

Főlhívás a Geese Dániel által alapított emberszereteti intézet nagygyűlésére.

Néhai orvostudor száraz-ajtai Geese Dániel, nemes lelkületűtől vezéreltetve, az 1821-dik év január 1-ső napján, egy „Emberszereteti jóté-kony intézetet” alapított Maros-Vásárhelytt, 2000 v. m. frtot tévén le alapul s később 3 ezerre emelvén, oly föltétellel, hogy annak kamatai mind addig tőkésítenek, míg a tőke egy mil-lió váltó magyar forintra emelkedik. Végrende-leben részletesen intézkedett, hogy miként ke-zeltessék az alapítvány, s miféle növelési-, egy-házi- s más jótékony-czélokra fordíttassanak an-nak idejében a kitűzött összegre nevedett tőke kamatai.

Minthogy azonban az alap, a kijelölt ösz-szegre, az alapító számításai szerint is csak 100 év múlva — tehát az 1920-ik év végeig nevekedhetnék: „hogy az idő mindent megemésztő vasfoga ezen intézetnek kevesebbet árthasson és ennek jó czélja jövődében újabb buzgósággal megelevenedjék, s az intézet új életet, elevensé- get nyerjen;” a néhai alapító, végrendeletében úgy intézkedett, hogy az alapítvány 50-ik évé-ben — tehát a folyó 1870. év végével — egy, általa előre kijelölt egyénekből és testületek kép-viselőiből álló nagy gyűlés tartassék, mely az intézet eddigi folyamát, fejlődését s jelen állá-sát megvizsgálván, jövőre a szükséges intézke-déseket a végrendelet értelmében, megtegye.

A végrendelet 57-ik cikkében kijelöltek: „az erdélyi f. kir. főigazgató kormányzék praes-esse nagy méltósága b. Józsika János ur ő ex-cellentiaja fiai: Sámuel, Lajos és János, erdélyi thesaurarius b. Miske József ur ő excellentiaja fia Imre, — Gub. consiliarius mélt. Kenderesi Mihály, mélt. Katona Sigmund, mélt. Cserei Mik-lós, mélt. Béli István, mélt. gr. Kornis János, mélt. Gyárfás József, Protomedicus mélt. Pataki Sámuel ur fiaik; gr. Kemény Sámuel és Iktári gr. Bethlen Domokos urfiak, Gub. secretarius mélt. Inczédi László, Sebes Antal és Ajtai László urak fiai, — nemes marosszéki mélt. gr. főki-rálybíró Teleki Mihály ur ő excája három uno-kái, Lajos, fiai Miklós, Mihály és Lajos — gr. Bethlen Imre ur ő excája fia Imre, gr. Bethlen Pál ur fia Gergely, gr. Teleki Ferencz ur fia Sámuel, néhai Gub. con. gr. Teleki József ur három növendék fiai István, Károly és Domokos — gr. Haller János ur két fiai József és János, mélt. gr. Toldalagi Sigmund ur két fiai Ferencz és Mihály, gr. Lázár József ur négy kised fiai

Albert, Vincze, Dénes és Moricz, özv. gr. Petki Józsefné fia Ferencz, mélt. Tab. Regiae Adsector b. Kemény Simon ur három fiai Domokos, Ist-ván és György, mélt. ítélőmester b. Apor Lázár ur fiai György és Sándor, mélt. consiliarius és fisc. director Thuri József ur fia József, mélt. Tab. Regiae Adsector Zeyk Dániel urnak öt fiai József, Károly, Dániel, Domokos és Miklós. — Ugyan Tab. Regiae Adsector Boér Ferencz, Ka-kutsi János, Sala Sámuel, Földvári Mihály, Be-tegh Gábor, Gál László, Szentiványi Dániel és Gen. Protocollista Mara József urak fiai; mélt. ítélőmester Pávai Vajna Elek ur neveltje s öt-cse Viski Eerencz. mélt. Horváth Dániel és Hor-váth Károly, mélt. Datzó József urak. Kir. per-ceptor T. Antal László, küllővármegyei főbíró T. Kispál László, tordavármegyei főbíró Hegyessi Elek, procurator Csipkés Boldizsár és Pál Mi-hály fiai, a Reform. Collegium érdemes mostani professorainak T. Dosa Gergely. Antal János, Borosnyoi János, Bolyai Farkas, Molnár Sámuel és Péterfi Károly urak fiai — a m.-vásárhelyi mostani Ref. Prédikátoroknak, T. Székely Már-ton és Hegedüs Lajos urak fiai. M.-Vásárhely sz. k. városa mostani senatorainak fiai — ha-sonlólag a m.-vásárhelyi érdemes Centum Vire-eknek Patikarius T. Brandeker Simon, Keres-kező Petraskó Gergely és Vasáros Görög Jó-zsef uraknak fiai, a F. kir. főkörmányszéktől, a mélt. Ref. Consistoriumtól, nem különben a mélt. törv. királyi táblától (ha ezen Dikasterium ak-kor itten lézen) a nemes marosszéki T. Tiszt-ségtől és a T. Tanácstól kineveztetendő Com-missariusok.”

A fennebb kijelöltek közül, a még életben lévőek mindenikéhez intézett külön meghívásokat az igazgató bizottmány. A kik az illetők közül meghívó levelüket netalán nem kapták volna, azokat a nagy gyűlésben való részvételre e nyil-vános uton kéri fel annak tudatása mellett, hogy a gyűlés, f. év december 29-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni Maros-Vásárhelytt, a ref. főtanoda nagy termében.

Maros-Vásárhelytt, 1870. nov. 23,

Az igazgató bizottmány nevében:

id. gr. Teleki Domokos,

főgondnok és bizottmányi elnök.

Bihari Sándor,

bizottmányi jegyző.

— **Dunafejedelemségi ügyek.** Bukarest, nov. 27. A fejedelmi trónbeszéd élénken hangsü-lyozza a magyar-osztrák monarchiához való jó vi-szonyokat, és az itteni cabinet készségét a sta-rosták megszüntetésére és az igazságszolgáltatás, valamint a közigatás reformját czélzó convetióra. A trónbeszéd egyuttal kimeli a román és a ma-gyar vasutak kapcsolatba-hozásának szükségét; a nagyfontosságu vulkán-szorosi vasut előmunkála-tai már folyamatban vannak. A trónbeszéd ezen tételei nagy tetszéssel fogadtattak. A trónbeszéd végül kifejezi a reményt, hogy jövőre józan rend-szabályok által fog megelőztetni minden oly ese-mény, mely már nem egyszer régebb és erősebb nemzeteket is veszélyeztetett. A fejedelmet a be-széd végén melegen megéljenezték.

— **A francia hadseregek.** A „Daily Te-legraph” tudósítója a következő adatokat adja a loirei hadsereg erejére vonatkozólag: „Le Mans-

ban 25,000 ember áll, Vendome-ban 35,000-en felül, Bourgesben 30,000 Orleans és Toury közt 150 ezer, a mi összesen 200,000 tesz. Ezen fölül 50,000 körül van Nevers közelében s még 40,000 Autun és Chagny közt. Ezek közül 150,000 ember a serezhöz tartozik s rendesen kiszolgált katonák. Nem valószínű, hogy Aurelles tábornok mindig védelmezői szerepet fog vinni, de az utak rossz állapota meg akadályozza abban, hogy iszonyu tűzérési parkját megmozdítsa. Mihelyt egy kissé száradni fog a föld, azonnal elő fog nyomulni. Tűzérési sokkal nehezebb, mint az ellenségé, s így a szállításra is több ló kíváncsi. Tekintetbe véve ezen körülményt 150 könnyebb ágyút is küldtek hozzá, s azonkívül még 10 mitrailleur-üteg fölött rendelkezik. A lovasság főülhaladja a 15,000 embert s így Aurelles tábornok egy tekintélyes hadsereg élén áll.

— A párisi kormány, azon jelentését, melyben az orleansi győzelmet tudtára adta a lakosságnak, következő tudósítással kíséri: „A loirei hadsereg, a vitéz Aurelles tábornok által vezéreltetve, lételét egy győzelemmel adta tudtul. — Orleans visszafoglaltatott. Az ütközet két napig tartott két, sőt hihetőleg három hadosztály ellen, melyeket Tann tábornok vezért. Ez tehát komoly ügy, mely reánk nézve szép reményeket ígér.

Páris nem szorítkozik csupán a maga segélyforrásaira. A departemtek átlátták, hogy a mi védelmünk érdeke egyszersmind az övék is, és hogy ha ők az ellenséget otthon várják be, Franciaországot dobják oda zsákmányul.

A párisi lakosság tehát nem csatlakozott, midőn az ő kitarításukra számított, hogy megnyerjük a hadi szerenese fordulatát. Már ezen hadi hír hallatára is erősebben érzi mindenki, hogy minden harcra képes férfinak kötelessége abban áll, miszerint az önvédelmükre tett erőfeszítéseinket támogassák. A hadsereg, a mozgóerő, a nemzetőrség, az egész nép, kik készek voltak minden gyengeség nélkül egy hősi küzdelemre vállalkozni, most biztosan tudják, hogy mi a francia föld felszabotatásáért harcolunk, s hogy mi előrenyomulunk, hogy győzzünk. — Ezek azon jövődölések, melyekre följosít az első győzelem. Ez följosít bennünket, hogy a nyu-

gaton, északon és keleten szervezett csapatok támogatására számoljunk. Ez megmutatta, hogy Franciaország kész a tűzhelyére betolakodókat visszautasítani, és hogy el van határozva üdvét azon hatalmas és dicsőséges egységben keresni, mely a védelmezők legióit idézi elő.

* A francia lapok Kératry egyik hadsegédének következő tudósítását közlik:

A conlie-i táborból, nov. 18-án éjjel. A fő-tábornok (Kératry tudvalevőleg a bretagne-i hadsereg parancsnoka) felhatalmazott engem, hogy önnök a következő táviratot küldjem: A mai nap elfelejtethetetlen marad a bretagne-i hadseregben. — Egy halálra ítélt katonának, épen azon pillanatban kegyelmeztek meg, midőn két órákor főbe akarták löni. Ezen katona nagyon komoly vétséget követett el, Le Bouedec tábornok, a tábor parancsnoka ellen. — Elítéltetése után a törzskar tisztjei megkegyelmeztetésért kérték, azonban Kératry tábornok azt felelte, hogy nem kegyelmezhet meg. Ezért 1 órákor az egész katonaság kirendeltetett, hogy a végrehajtásnál jelen legyen. 2 órákor minden készen volt. A két pap által kísért elítélt utolsó pillanatát várta. A fennvezett órában felolvastatott a csapatok homlokzata előtt a halálítélet.

Az első dobpergés meg is történt; a másodiknál mindennek vége lett volna. Iszonyu perc volt. Azon pillanatban, midőn az utolsó jelnek is meg kellett volna adatnia, előlépett Kératry és a következőket mondá: „A bretagne-i hadsereg tisztjei és katonái! Közölünk egy, ki a fegyelem ellen vétkezett, halálra ítéltetett a haditörvényszék által; én megkegyelmezek neki: de jövőre minden legkisebb vétség a fegyelem ellen, a legkérelhetetlenebbül fog megbüntettetni. Reményem, hogy e példa, mely nektek adatott, elégséges leend, hogy visszatartson titeket a katonai törvények és a vezérek parancsainak való engedelmességtől. Hogy mindenki iránt igazságos legyek, ezennel minden büntetést elengedek.”

Ezen szavakat lelkes „éljen Kératry” kiáltások követték. A táborkar tisztjei, kik a megkegyelmeztetést kérték, mélyen meg voltak indulva. Erre a csapatok eléptettek, miközben a hálgatási tilalom dacára, folyvást ezen kiáltásokat hangoztatták: Éljen Kératry! Este a tá-

borkar tisztjei köszönetet mondtak Kératrynak. Ezen tény, meg vagyok győződve, még rendíthetlenebb bizalmat fog önteni a katonákba.

Iskolaügy.

M.-Bánd. nov. 29.

Napjainkban, a jó tanmódot s tanítási elveket illetőleg, iverke terjedő eszmecseréket folytatnak a tanügy-barátok; sőt nem csak ezt cselekszik, hanem a gyakorlat terén is untalan fáradoznak, hogy a köznevelésnek helyes irányt adva, azt általános haladásnak s virágzásnak indítsák.

A hon érdekeit szüntelen előmozdítani törekvő bölcseink is, közelebből, ez ügy általános emelésére s előmozdítására törvényt alkottak.

E törvény pontjai szerint: a növendékek 6-dik évük betöltésétől 12-ik, illetőleg 15-dik évük betöltéséig rendes iskolába járásra köteleztetnek. S hogy az iskolai oktatás sikeresen eszközölthessék: a községi és iskolai előjárónak meghagyatik, hogy az iskolák helyheztesseken jó karba, szereltessenek fel illően taneszközökkel s a tanköteles gyermekek rendes tanév kezdetétől befejeztéig, büntetés terhe alatt, sürgettesseken pontos iskolába járásra stb.

E nemes törekvések, tudomásom szerint, Magyarhon Királyhágón tuli részében nem eredmény nélküliek; sőt az ügy iránt mindinkább mutatkozó érdekltségéből következőleg, egy leendő szép előhaladásnak biztos alapját látszanak előkészíteni.

Azonban ez nálunk, Magyarhon Királyhágón inneni részében, nem így van. Itt az érintett haladási mozgalmak az ügy iránti lelkesedést nem igen látszanak fokozni; mert fájdalom! nálunk, csakne máltalan szólna, a szülők ma sem igen gondolkoznak gyermekeik neveléséről esélyesebben s lelkiismeretesebben, mint az előbbeni években.

S a legfőbb szülői kötelességük iránti közönösségüket tudvalevő szellemi s anyagi szegénységök, s tán részint aziránt az imént említett közoktatási törvény nem ismerése okozza.

Jó volna tehát az ily szülőket legalább szellemi szükségseiben támogatni. Mire nézve a

TÁRCZA.

Könyvismertetés.

„Uj világnézet“

(Irta Mentovich Ferenc tanár. M.-Vásárhelytől, Wittich József bizománya. Bolti ára 1 frt 40 kr.

Ha a Szerk. úrnak máskor is kedve kerekednék könyvismertetést bizni rám; annyi kedvezményem legyen gyöngeségem iránt, hogy elmeszüleményem térfogatát magam mérhessem ki. Az olyan eljárás, mely nem csak a tárgyat, de a dolgot nagyságát is meghatározza, homlok-egyenest ellenkezik függetlenség hajlamaimmal. Másfél hasábnyi téren mit tudjak csinálni, a pro és contra oly nagy zajt keltett „Világnézet”?

Hanem hát segíték magaman azzal, hogy teketóriás ösmertetgetés helyett egyszerűen csak bemutatom. Aztán a kinek megtetszik sima ábrázata, udvarias modora, elmés társalgása, ösmerekedik meg bővebben vele; ne féljen, „nem oly fekete az ördög mint festik.”

A mű egy Vogt-hoz intézett levéllel kezdődik, melyben elő van adva: miként támadott fel halottaiból, az 50-es években autodafét szenvedett könyv. Előszavában, a matérialisták-ról adott fogalom után, kiket a „tudomány szabadelvű pártjának” nevez „kiknek nincs más céljuk, mint előítéletek helyett az igazságot kutatni diadalra”; a könyv célját állítja meg, mely nem egyéb, mint alkalmot szolgáltatni az érdemes olvasónak, hogy tudomást szerezhesen arról: mit állit, mit sürget, mit követel az újabb matérializmus.

Ezután az „anyag halhatatlanságáról” — első cikk — értekezik, melyet „ép oly kétségbe vonhatlan igazságnak mond, minők a számtan axiomái, hogy: a rész kisebb az egésznél, sat. sat. Második cikkben az „anyag végtelenségét”

vagy is, azt állítja: hogy az anyag térben sincsen korlátok közé szorítva, ha nem kicsiben, mint nagyban, egyformán végtelen. Az anyag és erő egymáshoz viszonyáról — harmadik cikk — azt mondja: „az erő szorosan az anyaghoz van kapcsolva, sőt annak bizonyos tulajdona.” Ezekből azt következteti — negyedik cikk, — hogy az az életerőnek nevezett sajátosság valami, csupa mese.

Egy lépéssel tovább haladva, állítja — ötödik cikk, — hogy „a természetben nem léteznek érzék fölötti erők, testetlen szellemlények,” s a földünkön befolyást gyakorló tényezők — vonzerő, fény, és meleg — nem természetfölötti erők hanem a testek sajátosságai. A lelket, — hatodik cikk — az ember azon kiváló tehetséget, mely szerint érez, gondolkodik, képzeteket, eszméket alkot, csak a magas szervezeti agy működésének tartja, mely azzal fejlődik s vesz el. Ebből következik — hetedik cikk, — hogy „velünk született eszméink sincsenek.” Nyolcadik cikkben a szabadakaratról azt mondja, hogy: „az a szabad akarat nem épen oly szabad a minőnek a philosophia hiszi, ha nem, a természeti szükségesség következménye.” A kilencedik és utolsó cikkben az újabb matérializmus befolyása tárgyalatik „tudomány, művészet és erkölcsre,” azon szempontból, hogy az igaz a jónak és szépségnek nem lehet ellensége. Az egészet zárzó fejezi be, melyben a közbeszótt polemiák vannak igazolva.

E rövid bemutatásból is kivehető, hogy az „Uj világnézet” fontos kérdésekkel bajlódik, nagy fába vágta fejszéjét. És mi épen nem csodálkozunk, ha e nálunk ritka jelenség oly nagy csöndületet okozott, mint midőn egy egy szakállós magyar jelent meg a 50-es évek előtt valamelyik kisebb német városban. Nem csodálkozunk azon taps és füttty zavaron, mely mellette és ellette zugva, betölti a léget.

Egyik nagy hírű tudósunk, kít a könyv polémikus része sokszor meg tépáz, azt mondja, hogy sem „Uj” sem „Világnézet.” Nem „Világnézet” mert ez azt foglalná magában, hogy a mivelt világ nagyobb része mellette van. Ez állítás nem áll; mert egyetlen embernek is lehet ilyen vagy amolyan „Világnézlete.” S aztán ha a régebbi és új matérialisták között nincs különbség akkor a tojás és csirke, hernyó és pillangó, Arius meg Brassai között sincsen.

Nem akarok ugyan a bemutatott könyv mellett fogadatlan prokatoroskodni, nem vagyok sem mellette, sem ellene: hanem azon másik elvetést sem hagyhatom észrevétel nélkül: hogy az megtámadja az akaratot, s tönkre teszi az erkölcsöt.

Julianus apostata a keresztyén vallás, a pápák, a réformáció, Kalvin az antitrinitarizmus terjedését épen azért üldözték minden lehető módon, mert azoktól a társadalom és a morál létezését féltették. Lehetek jó akaratú emberek, de mindenesetre rövidlátók voltak.

Az egyiptomiak végveszélytől félték ha foltos homlokuk ökrük elpusztult. A frisek csak akkor vették föl a keresztséget, miután Irmenszul nevű oszlopuk feldöntése után sem lett vége a világnak, mint hitték. Valjon a görög emberrel ki hitette volna el, hogy a világ 30,000 isten nélkül is jól ellehet?

A békának soha sem nő lába, ha folytonosan vízbe zárva tartjuk. Így alakulnak át a többi állatok is a szükség szerint, csak hogy mi annál úgy szólva, szemünk előtt történik, ezeknél századokon keresztül, észrevétel nélkül megy végbe. Miért szenvedne kivételt egyedül az ember? Miért ne találná fel magát más eszme körben is?

„Mindeneiket megvizsgáljátok, s a mi jó, azt megtartsátok.” — i.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETMÉNYEK.

(104)

1-3

M e g h i v á s
rendkívüli közgyűlésre.

AZ „ERDÉLYI KERESKEDELMI és HITELBANK“

t. cz. részvényesei, az:

1870. december 20-án

délelőtt 11 órakor a bank helyiségében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉSRE

megjelenni, ezennel tisztelettel meghivatnak.

Ezen rendkívüli közgyűlés tárgya:

Egy három tagból álló számvizsgáló bizottmány választása (Alapsz. 46. §. d) pont.)

Kivonat az alapszabályokból:

49. §. A közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik által résztvenni szándékozók, kötelesek 5 nappal — a közgyűlés előtt részvényeiket (illetőleg elismervényeiket) a társaság pénztáránál innen nyerendő térítvény és beléptijegy mellett, letenni.

Maros-Vásárhelytt, 1870. december 1-én.

A választmány.

(75)

10—*

„VICTORIA“ biztosító-társaság
Kolozsvártt.

Biztosítéki alap:

Forgalom 1869-ben:

Alaptőke . . .	1.597,700 ft. — kr.	Biztosított érték	122.796,234 ft. — kr.
Tartaléktőke . . .	26,894 „ 75 „	Bevétel . . .	1.427,066 „ — „
Díjtartalék . . .	667,779 „ 39 „	Kárfizetés . . .	337,466 „ 92 „
Kártartalék . . .	14,955 „ — „	Összes kárfizetés:	
Évi bevétel . . .	1.500.000 „ — „	1865—1869-ben	838,560 „ 92 „
Összesen	3.807,329 „ 14 „		

Biztosít megszabott olesó díj és különös kedvezmények mellett:

a) szalmás gabona és takarmány-neműeket, asztagokban és boglyákban, ugy szinte fedél alatt, benn a helységben vagy künn a mezőn (gabonaneműeknél a biztosítás érvénye elcséplés után a magra is kiterjesztetik, mihelyt annak lera-kodási helye előre bejelentetett);

b) épületek, mint: lak és gazdasági épületek, gyárak, malmak, templomok, stb.

c) lakházakban: butorokot, tükrök, képek, órák, szönyegek, üveg- és porcelán neműek, függönyök, férfi- és női-ruhák, ágy-, asztal- és fehéreneműek, könyvek, konyha-eszközök stb. stb. szóval minden névvel nevezendő, egy háztartáshoz szükséges kellékeket;

d) gazdasági épületekben: szekerek, ekék, szának, egyéb gazdasági eszközök és gépeket, ugy marhák, lovak, juhak, sertéseket, stb.

e) kereskedésekben: a kereskedés minden ágához tartozó csikkeket;

f) műhelyekben: készletek, feldolgozandó anyagok, kézmunkát, szerszámokat stb.

Az ingóságokra nézve a biztosítási díjak az illető épület fedéldijához arányban tetemesen leszállítottak, ugy hogy mindenki csekély áldozattal minden ingóságait biztosíthatja s különben is a felvétel minden tekintetben könnyítve van.

A fentebbi számokban kimutatott üzleti eredmény nem csupán a közönség mindig növekvő belátásának, a biztosítás szükségessége iránt, hanem egyszersmind és nagy mértékben azon bizalomnak tulajdonítható, melyet a „Victoria“ olesó díja, becsületes eljárása kárainak gyors és igazságos rendezése által vívott ki magának. A társaság nemcsak tetemes biztosítéki alapjával, de nagy összeköttetéseinél fogva és mindig növekvő évi bevételeivel is teljes biztonságot nyújt. Ügynökei az ország minden főbb pontján vannak, kik minden szükséges felvilágosítással szolgálnak és írásbeli megrendeléseket is elfogadnak.

„Victoria“ biztosító-társaság vezérügynöksége Kolozsvártt.
(Nagypiacz, gr. Kemény S.-féle háznál.)

Nyomatja Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref. főiskola gyorssajtóján 1870.

(102)

2—24

Stájer-fűnedv.
(Steierische-Kräutersaft.)

Ezen általánosan elismert, több híres orvosok által megvizsgált és kintünőnek talált szer, **köhögés-rekedtség és mellfájás ellen** főképp pedig **tüdőbetegeknek** ajánlható 1 üveg Stájer-fűnedv 87 kr. o. é.

Egyedüli raktár Maros-Vásárhelytt

Fogarasi J. D. üzletében.

(97)

2—3

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint vasárnap nov. 6-án a Jenei Albert ur sétatér alsó végén 523. sz. a. házában „Pestvárosához“ címzett szállodát megnyitottam.

Több kényelmesen butorozott vendégszobákkal szolgálók s mindent a t. vidéki és helyi vendégek teljes előnyökre számítva rendeztem be; izletes étek, válogatott borokkal pontos s illendő árban kiszolgáltatásról kezeskedem.

Frisch Ignác, vendéglős.

(89)

9—12

Haszonbéri hirdetmény.

Maros-Vásárhelyhez három óra — a Mező-Bándon keresztül vezető országúthoz pedig félóra — távolságra eső Mező-Kapuson, egy ezer hold körüli, minden szükséges gazdasági épületekkel ellátott, jó állapotban levő jószág teljes felszereléssel, vagy a nélkül is, hat, vagy több évekre haszonbérbe adandó: értekezhetni iránta ott helyben Bothos Gyulával, vagy Maros-Vásárhelytt kereskedő Fenyő István útján a tulajdonossal.

(78)

4—4

M.-Vásárhelytt kapható
Fogarasi J. D. kereskedésében
A valódi,

orsz. szab. legujabban ő Felsege által

kiváltsággal kitüntetett, az orvosi-kartól megvizsgált, sikeresnek talált, s ezerféleképpen kipróbált titkos-szer: a patkányok, házis mezei-egerek, vakondok, és svábok teljes kiirtására (melyet sokfelé megpróbáltak hamisan utánozni s árulni) hamisítatlan minőségben Debreczenben egyedül Csanak József; Pesten: Sneider J. lipót-utczai kereskedésében kapható. Egy nagy bádó 1 frt; kis bádó 80 kr.

Egyes bádó megrendelések is utánvétel mellett gyorsan teljesítenek. Ugyanott kapható: citrom-kenőcs, egyedüli szer a fagyhólyagok és tyukszem ellen, egy tégli: 50 kr.